

Υ 202 ΕΝΤΑΞΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΕΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διδάσκων: Ηλίας Ε. Κουρκούτας.

Τηλ. 6976 44 6342

hkourk@edc.uoc.gr

Α. Περιγραφή του μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος στο εισαγωγικό μέρος είναι η ενδεδειγμένη μελέτη των βασικών χαρακτηριστικών ενός **μεγάλου φάσματος μαθητών με ΕΕΑ/ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ/ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ** λόγω εγγενών ή επίκτητων δυσλειτουργιών ή ακόμη σοβαρών εμποδίων στην ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη/ λειτουργία, εξαιτίας οικογενειακών, κοινωνικών και σχολικών γεγονότων.

Η έμφαση θα δοθεί στη συλλογική (διδάσκοντες και φοιτητές σε συνεργασία) επεξεργασία και παρουσίαση τεχνικών και πρακτικών, πολλές εκ των οποίων θα έχουν βιωματικό χαρακτήρα, και οι οποίες θεωρούνται ότι είναι χρήσιμες και μπορούν να εφαρμοστούν εντός και εκτός σχολικού πλαισίου/ τάξης.

Στα περιεχόμενα της ύλης συγκαταλέγονται θεματικές, όπως **Κακοποιημένα παιδιά και μορφές υποστήριξης στο σχολείο, Το πένθος στα παιδιά και Ψυχοπαιδαγωγικές παρεμβάσεις/ στάσεις εντός σχολικού πλαισίου, Παιδιά με Νοητική Καθυστέρηση και τρόποι υποστήριξης τους, Παρεμβάσεις στον αυτισμό (Συμπεριφορική ανάλυση, TEACCH), ΔΕΠΥ/Υπερκινητικό παιδί, Επιλεκτική Αλαλία, Διαταραχές Διατροφής στην Εφηβική περίοδο, Χαρισματικά παιδιά: Ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά και τρόποι προσέγγισης/υποστήριξης, Βιωματικές Δράσεις/ Παιγνίδια για όλες τις μορφές δυσκολιών/ διαταραχών, οι Παρεμβάσεις με βάση το μοντέλο Mindfulness, Αισθητηριακές Διαταραχές και τρόποι υποστήριξης, Πολλαπλές Αναπηρίες, Μαθησιακές Δυσκολίες: Ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά και τρόποι ψυχοπαιδαγωγικής υποστήριξης, Συνεργασία ΕΠ και Οικογένειας,**

Β. Προσδοκώμενα Οφέλη

Βασικές και εξειδικευμένες γνώσεις σε σχέση με τα χαρακτηριστικά, μορφές των συμπτωμάτων και των μορφών έκφρασης στα διάφορα πλαίσια, καθώς και την ανάπτυξη και κριτικής σκέψης/ αναστοχασμού σε σχέση με τις κλασσικές ομαδοποιήσεις/ κατηγοριοποιήσεις και γνώσης που

αφορά την πληρέστερη κατανόηση και προσέγγιση των παιδικών/ εφηβικών δυσκολιών διαταραχών, πέρα από μία αυστηρά επιστημονική, εργαλειακή και «ψυχιατρικοποιημένη» προσέγγιση που ακυρώνει τη δυναμική και τις δυνατότητες των μαθητών με δυσκολίες. Η έμφαση στην Ψυχική Ανθεκτικότητα και την αναγνώριση/ κατανόηση και ενίσχυση των δυνατοτήτων των μαθητών συνιστά μια βασική αρχή του μαθήματος στο πλαίσιο της ΕΑ και τη Ενταξιακής Εκπαίδευσης/ Σχολικής Ψυχολογίας. αποτελεί κεντρικό σημείο/ πυρήνα του μαθήματος,

Γ. Ημερολόγιο μαθημάτων

Συνάντηση	Θεματική περιοχή	Υποχρεωτική μελέτη - Εργασίες
Κυριακή 5/3/17 3 ώρες	<ul style="list-style-type: none"> ● Μοντέλα Ειδικής Αγωγής/ Ενταξιακής Πρακτικής: Όρια, Κριτική και Πρακτικές Εφαρμογές στην ελληνική Πραγματικότητα/ Φιλοσοφία/ κατευθύνσεις των παρεμβάσεων/ 	
Παρασκευή 12/3 /17 6 ώρες	<ul style="list-style-type: none"> ● Διαδικασίες Πένθους στα Παιδιά ● Νοητική Καθυστέρηση: Εισαγωγή 	
Κυριακή 12/03 6 ώρες	<ul style="list-style-type: none"> ● Νοητική Καθυστέρηση: Πρακτικές Υποστήριξης (Δρ Ε. Τραγουλιά) ● Επιλεκτική Αλαλία/ Βιωματικές Ασκήσεις 	
Παρασκευή 24/3 /17 3 ώρες	<ul style="list-style-type: none"> ● Οργάνωση ΤΕ, Παράλληλη Στήριξη, Υλικό και Βιωματικές και μη Πρακτικές για μαθητές με ΕΕΑ (Ομάδα ΚΕΔΔΥ) 	
Παρασκευή 31/3/17 (3 ώρες)	<ul style="list-style-type: none"> ● Διαφοροποιημένη Διδασκαλία και Εναλλακτικές Πρακτικές Υποστήριξης Μαθητών με αναπτυξιακές και νοητικές διαταραχές (Δρ. Ε. Τραγουλιά) 	
Παρασκευή	<ul style="list-style-type: none"> ● Συναισθηματικές Διαταραχές: 	

7/4/17 (3 ώρες)	<p>Αντιδραστική Διαταραχή Δεσμού: χαρακτηριστικά, τρόποι παρέμβασης</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Συζήτηση με Ε. Μποτονάκη MSc SE για την παράλληλη στήριξη παιδιών με αυτισμό 	
Σάββατο 13/5/17 (6 ώρες)	<ul style="list-style-type: none"> ● Κακοποίηση παιδιών με ΕΕΑ: χαρακτηριστικά/ δεδομένα, τρόποι παρέμβασης σε ψυχολογικό, ψυχοπαιδαγωγικό και εκπαιδευτικό/σχολικό επίπεδο ● Βιωματικό σεμινάριο κοινωνικό-συναισθηματικής παρέμβασης (Δρ Ε. Σπανάκη) 	
Κυριακή 28/5/17 (6 ώρες)	<ul style="list-style-type: none"> ● Νευροψυχολογία και Πρακτικές Ανάπτυξης της Ενσυναίσθησης (Mindfulness) (με Βιωματική Άσκηση) () ● Χαρισματικά παιδιά: Χαρακτηριστικά/μορφές Αναπτυξιακή Δυναμική Τρόποι Προσέγγισης/ Παρέμβασης 	
Παρασκευή 9/06 /17 3ώρες	<ul style="list-style-type: none"> ● Σεμινάριο Αυτισμού/ Συμπεριφορική προσέγγιση (Καθηγ. Α. Γεννά) 	
Σάββατο 10/06/17 3ώρες	<ul style="list-style-type: none"> ● Σεμινάριο Αυτισμού/ Συμπεριφορική προσέγγιση (Καθηγ. Α. Γεννά) 	
Ιούνιος/17 3ώρες (μένει να καθοριστεί)	<ul style="list-style-type: none"> ● Σύνοψη βασικών σημείων μαθήματος: ρόλος το Ψυχολόγου και του Ειδικού Παιδαγωγού : Δυνατότητες συνεργασίας/ Εναλλακτικοί Τρόποι Αξιολόγησης/ Παρέμβασης ● Ομάδα ΚΕΔΔΥ: Πρακτικές αξιολόγησης/ παρέμβασης/ κοινωνικές ιστορίες 	

--	--	--

ΣΧΕΤΙΚΗ ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Attwood, T. (2015). *Η Διερεύνηση των συναισθημάτων στον Αυτισμό: γνωστική-συμπεριφορική θεραπεία για τη διαχείριση του άγχους και του θυμού*. Πεδίο
2. Attwood, T. (2012). *Σύνδρομο ASPERGER. Ένας πλήρης οδηγός*. Πεδίο
3. Γεννά. Α. (2007). *Θεωρία και Πράξη της Ανάλυσης της Συμπεριφοράς*.
4. Γεννά. Α. (2002). *Αυτισμός και Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές Αξιολόγηση - Διάγνωση -Αντιμετώπιση*
5. Καλύβα, Ε. (2005). *Αυτισμός εκπαιδευτικές και θεραπευτικές προσεγγίσεις*. Παπαζήση
6. Αλευριάδου, Α. & Γκιαούρη, Σ. (2017/υπό έκδοση). Ενισχύοντας την κοινωνική μάθηση και τη φιλία σε μαθητές/τριες με σύνδρομο Down: Παρεμβάσεις στην συμπεριληπτική εκπαίδευση. Στο Η. Κουρκούτας (Επ.Επμ.), *Σχολική συμβουλευτική για παιδιά με διάφορες διαταραχές, τους γονείς και τους δασκάλους τους*. Πεδίο
7. Αλεξόπουλος, Χ. (2010). *Νοητική Υστέρηση : Επιστημολογικές προσεγγίσεις και Ειδικό-Παιδαγωγικές συνεπαγωγές*. <https://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/3624/1070>
8. Μαργαρώνη, Μ. (2014). *Η συμβολή της Θεατροπαιδαγωγικής στην εκπαίδευση ατόμων με ειδικές (εκπαιδευτικές) ανάγκες*. Αθήνα: Κοντύλι
9. Strogilos, V., & Tragoulia, E. (2013). Inclusive and Collaborative Practices in Co-taught Classrooms: Roles for Teachers and Parents. *Teaching and Teacher Education*, 35, 81-91
10. Tragoulia, E., & Strogilos, V. (2013). Using dialogue as a means to promote collaborative and inclusive practices. *Educational Action Research* 21:4, 485-505,
11. Strogilos, V., & Tragoulia, E., Kaila, M. (2013). Curriculum issues and benefits in supportive co-taught classes for students with intellectual disabilities, *International Journal of Developmental Disabilities*
12. Hart, A. et al. (2012). *Fostering Academic Resilience: A brief review of the evidence*
13. Brower, (2011). *100 Ideas for Supporting Pupils on the Autistic Spectrum*. Routledge
14. Copper, M. & Jacobs (2011). *From Inclusion to Engagement*. New York: Springer
15. Zimmerman, (2013). *Resiliency Theory: A Strengths-Based Approach to Research and Practice for Adolescent Health*
16. Bartolo, P. (2015). *The Role of Psychologists in Inclusive Settings"* In *Working with Teaching Assistants and Other Support Staff for Inclusive Education*.
<http://dx.doi.org/10.1108/S1479-363620150000004003>

17. Morre, J. (2013). Research summary. Resilience and At-risk Children and Youth. National Center for Homeless Education. www.serve.org/nche
18. Κουρκούτας Η. (Επιστ. Επμ.) (2011). Ενταξιακές Πολιτικές και Σύγχρονη Ειδική Αγωγή: Θεωρητικά Ζητήματα και Εμπειρικές Μελέτες. *Επιστήμες Αγωγής* [Θεματικό Τεύχος 2010]
19. Χρηστάκης, Κ. (2013). *Προγράμματα και στρατηγικές διδασκαλίας για άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και σοβαρές δυσκολίες μάθησης*. Κ. ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
20. Kourkoutas, E., Hart, A., Kassis, W. & Graaf, U. (2017). A Resilience-based Program to Promote Reflective and Inclusive Teaching Practices in Greece during Austerity. In Amzat, H. I. & Valdez, N. (Eds.) *Teacher Professional Knowledge and Development for Reflective and Inclusive Practices*. London: Routledge
21. Hornby, G. (2013). *Inclusive Education*.

ΣΧΕΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Stavrou P.D. & Kourkoutas E. (2017). School Based Programs for Socio-emotional Development of Children with or without Difficulties: Promoting Resilience. *American Journal of Educational Research*, 5(2), 131-137.
2. McAuley, C., Pecora, P.J. & Rose, W. (2006). *Enhancing the well-being of children and families through effective interventions. International evidence for practice*. London: Jessica Kingsley Publications
3. Kourkoutas, E. & Giovazolias, T. (2015) School-based work with teachers: An integrative comprehensive counseling model. *The European Journal of Counselling Psychology*, 3(2), 137–158
4. Liebenberg et al. (2017). Bolstering resilience through teacher-student interaction: Lessons for school psychologists